

Zbirka medijskih objav

INŽENIRSKA ZBORNICA SLOVENIJE,
za obdobje 22. 1. 2016

Število objav: 2

Tisk: 2

Spremljane teme:

Inženirska dejavnost, ...: 0

Inženirska zbornica ...: 1

Barbara Škraba Flis: 0

Zbor za oživitev ... ZORG: 1

Gradbeni zakon: 2

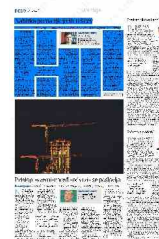
Zakon o ... načrtovanju: 0

Zakon o ... arhitektih: 0

Seznam objav v zbirki:

Tisk	Naslov	Nabirka pomanjkljivih rešitev		
Zaporedna št. 1	Medij; Doseg	Delo; 157.000	Stran: 5	Površina: 383 cm ²
	Rubrika, Datum	Mnenja; 22. 1. 2016		
Stran v zbirki: 4	Avtor	Mirko Požar		
	Teme	Zbor za oživitve in razvoj slovenskega gradbeništva – ZORG , Gradbeni zakon		
Povzetek	... Gradbeni zakon Ce bi bil sprejet v sedanjih obliki, to za slovensko gradbeništvo ne bi pomenilo nič dobrega Gradbeno panogo čaka eno najbolj črnih let, saj večjih...			

Tisk	Naslov	Spremembe so nujne, pogledi pa različni		
Zaporedna št. 2	Medij; Doseg	Dolenjski list; 42.000	Stran: 14	Površina: 249 cm ²
	Rubrika, Datum	Gospodarstvo; 21. 1. 2016		
Stran v zbirki: 5	Avtor	Boris Blaić		
	Teme	Inženirska zbornica Slovenije , Gradbeni zakon		
Povzetek	... GRADBENA ZAKONODAJA NA PREPIHU Spremembe so nujne, pogledi pa različni Osnutek zeli zmanjšati tveganje investitorja, poenostaviti izdajanje dovoljenj in spremeniti odnose...			

Nabirka pomanjkljivih rešitev

Gradbeni zakon Če bi bil sprejet v sedanji obliki, to za slovensko gradbeništvo ne bi pomenilo nič dobrega

Gradbeno panogo čaka eno najbolj črnih let, saj večjih gradbenih projektov ni na vidiku. Tudi trije zakoni, ki se prepletajo z gradbeno panogo in bodo v javni obravnavi do 19. februarja, ne bodo pripomogli k okrevanju slovenskega gradbeništva, če bodo sprejeti v predlagani obliki. V Zboru za razvoj in oživitvev gradbeništva v Sloveniji (**ZORG**), ki povezuje celotno gradbeno panogo in strokovne institucije s tega področja, že dolgo opozarjamo, da predvsem nova zakona, **gradbeni zakon** ter zakon o pooblaščenih arhitektih in inženirjih, ne bosta odpravila težav, ki so v gradbeništvu prisotne danes, temveč bosta kvečjemu prinesla nove.

Razlogov je več. Prvi je že ta, da vsi trije zakoni med seboj niso usklajeni. Če smo se že lotili spreminjanja treh zakonov, ki zadevajo gradbeno panogo, jih ne bi smeli obravnavati ločeno, ampak bi morali biti vsi trije zakoni med seboj usklajeni.

Še večji problem so nekatere predlagane rešitve, ki še niso dozorele za javno obravnavo, z nekaterimi pa se sploh ne strinjamo. Zakon pomanjkljivo obravnava projektiranje, gradnjo in zaključek gradnje, veliko je nejasnosti glede postopka graditve, zakon še vedno ne določa pogojev, ki jih mora izpolnjevati izvajalec, prav tako se ne ukvarja z načrtovanjem investicij in podaja rešitve, ki so primerne za eno- ali večstanovaljske hiše, ne pa tudi za večje infrastrukturne objekte in objekte z vplivi na okolje, ki so veliko bolj problematični.

Sklepanje poslov

Posebno kritični smo do tistih členov v osnutku zakona, ki obravnavajo sklepanje poslov. Predlagane rešitve namreč še vedno omogočajo, da velike projekte dobijo v izvajanje podjetja, ki nimajo zaposlenih ali ti niso ustrezno izobraženi, zato posel oddajo naprej podizvajalcem, pri čemer ne morejo zagotoviti, da bodo projekti res tudi izvedeni.

V **ZORG** si prizadevamo, da bi na vseh razpisih veljalo pravilo: za velike projekte se lahko potegujejo samo velika podjetja, za male projekte pa mala podjetja. Da ne bo pomote, nič nimamo proti malim podjetjem, a se nikakor ne strinjamo, da mala podjetja ponujajo megaprojekte, da s tremi zaposlenimi ponujajo na razpisu gradnjo ceste za deset milijonov evrov, saj preprosto nimajo dovolj zmogljivosti za takšen projekt.

Po našem mnenju bi moralo biti v zakonu jasno napisano, da morata imeti projektant in vodja gradnje registrirano dejavnost projektiranja in tehničnega svetovanja, izvajalec pa registrirano dejavnost gradbeništva. Prav tako bi moralo biti v zakonu predpisano, da mora imeti izvajalec zaposlene pooblaščen posameznike. Za vsakega udeleženec naj se na eno mesto zapišejo naloge, odgovornosti, medsebojna razmerja in pogodbeni odnosi – vse naštet je zdaj zapisano nepregledno prek celotnega besedila osnutka zakona.

Veliko nejasnosti je na področju udeležencev v postopku gradnje. Namesto da bi sledili uveljavljenim rešitvam v svetu in Evropi, so se predlagatelji zakona odločili za nepreverjen unikum – z novim **gradbenim zakonom** naj bi bila vsa odgovornost preložena na vodjo gradnje in gradbenega inšpektorja. Prvemu so dodeljene naloge, ki se po logiki stvari med seboj izključujejo, drugi zaradi pomanjkanja strokovnih znanj oziroma nezadostne usposobljenosti svoje naloge ne bo mogel opraviti. Zakon jim, na primer, nalaga preverjanje celovitosti projekta za izvedbo, kar po našem mnenju ni zanesljivo. Predlagamo, da to nalogo opravljajo neodvisni strokovni izvedenci kot na Bavarskem.

Kar zadeva gradbene inšpektorje, je tu še ena težava, in sicer zakon inšpektorjem nalaga veliko nalog – po našem mnenju preveč, saj jih glede na to, da imamo v Sloveniji le 60 inšpektorjev, ne bodo mogli opravljati.

Zaradi specifičnosti slovenskih

razmer podpiramo tudi uvedbo vodstva gradnje (vodje gradnje z ekipo), pri čemer je vodja gradnje lahko le pooblaščen inženir, ne pa tudi pooblaščen arhitekt, saj ta za to nima potrebnih znanj.

Malo tu, malo tam

Potem ko smo podrobno pregledali osnutek **gradbenega zakona**, tudi ugotovljamo, da so pripravilavci pripravili besedilo kot nabirko rešitev, ki so sicer uveljavljene v štirih zelo različnih državah: v Avstriji, Nemčiji (Bavarska), Italiji in Veliki Britaniji. Pri tem so iz zakonodaje vsake posamezne države vzeli le posamezne rešitve ali celo samo en njen del. V osnutku zakona predlagane rešitve zato, razumljivo, niso celovite. Nasprotno, nekatere so zelo pomanjkljive, saj ne sledijo filozofiji celotnega tujega sistema, kar je nevarno. Povrh vsega tudi niso bile nikjer preverjene. Zaradi takšnega načina zakonov smo zaskrbljeni in tudi presenečeni. Ne nazadnje prav ti predpisi narekujejo projektantom, da morajo pri projektiranju upoštevati izključno ene predpise in jih ne smejo kombinirati z drugimi.

Zavedamo se, da velikih padcev v gradbeništvu, ki so se zgodili v letih finančne in gospodarske krize, ni mogoče popraviti na hitro. Promet se je zmanjšal na 1,3 milijarde evrov, v deležu bruto domačega proizvoda se je prispevek znižal s 7,5 odstotka na 3,5. To pomeni, da se je za več kot polovico zmanjšal, medtem ko je v razvitih državah od 6- do 8-odstoten. Zmanjšalo se je tudi število zaposlenih, in sicer z 88.000 na 50.000. Z jasno določenimi cilji, ki bi jih moral podpirati tudi **gradbeni zakon**, bi te podatke lahko obrnili navzgor. Čas imamo do 19. februarja, do takrat bodo namreč vsi trije zakoni v javni obravnavi.

Sprejetje **gradbenega zakona** v sedanji obliki namreč za slovensko gradbeništvo ne bi pomenilo nič dobrega. Če nam je prejšnji zakon porezal roke, nam bo novi **gradbeni zakon**, če bo sprejet v sedanji obliki, odrezal glavo.

Prispevek je mnenje avtorja

in ne izraža nujno stališča uredništva.

*Za velike projekte se
lahko potegujejo samo
velika podjetja, za male
projekte pa mala podjetja.*

GOSTUJOČE PERO

Mirko Požar

predsednik Zbornice
za gradbeništvo Slovenije,
predstavnik Zbora za oživitev
in razvoj gradbeništva v Sloveniji

GRADBENA ZAKONODAJA NA PREPIHU

Spremembe so nujne, pogledi pa različni

Osnutek želi zmanjšati tveganje investitorja, poenostaviti izdajanje dovoljenj in spremeniti odnose udeležencev pri gradnji – Kaj pa podzakonski akti? – Buri predvsem vloga vodje gradnje

NOVO MESTO – Ministrstvo za okolje in prostor bi moralo v teh dneh končati javno razpravo o predlogu nove **gradbene zakonodaje**, a jo je zaradi številnih pripomb in pomislekov podaljšalo za en mesec, do 19. februarja.

Paket treh zakonov (zakon o urejanju prostora, **gradbeni zakon** in zakon o pooblaščenih arhitektih in inženirjih) bo namreč na področje urejanja prostora in gradenj vnesel veliko sprememb, zato na ministrstvu ocenjujejo, da lahko podaljšanje razprave prispeva h kakovosti ureditve področja, o katerem se skoraj vsi deležniki strinjajo, da je potrebno temeljite prevetritve.

Temeljni cilj osnutka **gradbenega zakona**, pravijo na ministrstvu, je zmanjševanje tveganja investitorja. Tako je na primer predvidena uzakonitev svetovanja investitorju na upravnih organih, pa tudi možnost pridobitve zavezujoče predodločbe za posamezna vprašanja, od katerih je npr. odvisna odločitev o nakupu zemljišča, ali če se želi investitor zavarovati pred nepričakovano spremembo prostorskega akta. Poleg tega osnutek **gradbenega zakona** predvideva tudi poenostavljen postopek za pridobivanje gradbenega dovoljenja, za katerega ne bi bilo več treba predložiti celotne izvedbene dokumentacije

(npr. načrta inštalacij), ampak bi postopek izdaje dovoljenja omejil zgolj na preverjanje skladnosti gradbenega posega s prostorskimi akti in na pravice stranskih udeležencev. Projekte za izvedbo bi bilo tako treba predložiti šele v fazi prijave gradnje, ki bo po novem obvezna, obvezna pa bo tudi prijava dokončanja izvajanja posega v prostor.

Tudi izdajo uporabnega dovoljenja bo mogoče pri manj zahtevnih objektih, kot so npr. stanovanjske hiše, nadomestiti z izjavami projektanta, izvajalca in vodje gradnje. Zadnji je nov udeleženec v sistemu gradnje, imenuje ga investitor in ni del ekipe izvajalca, ki mora bdeti nad izpolnjevanjem predpisanih zahtev in nad skladnostjo izvedbe z gradbenim dovoljenjem. Vodja gradnje ima v tem smislu podobna pooblastila kot sedanji nadzornik, njegove naloge pa lahko opravlja pooblaščen arhitekt oz. pooblaščen inženir. Bo pa, kot kaže, za vpis na seznam pooblaščenih inženirjev po novem potrebna višja izobrazba kot doslej (najmanj magistrska, doslej so bili lahko tudi tehniki).

Obvezen udeleženec pri gradnji ostaja odgovorni projektant, bo pa lahko ta hkrati tudi vodja gradnje. V **Inženirski zbornici Slovenije** zato opozarjajo, da bi tu lahko prišlo

do konfliktov interesov, menijo pa tudi, da daje osnutek zakona arhitektom preveč pooblastil. Opozarjajo tudi na to, da nov zakon res poenostavlja postopke za enostavne objekte, ne rešuje pa velikih infrastrukturnih objektov, kjer umeščanje v prostor traja po več let.

Na številne sporne rešitve in pomanjkljivosti nove zakonodaje opozarjajo tudi v drugih stanovskih združenjih, tisti, ki se s prostorom in gradnjami ukvarjajo vsakodnevno, pa poudarjajo, da zgolj sprememba krovne zakonodaje ne bo prinesla želenih učinkov, če ministrstvo ne bo hkrati okrepilo svoje strokovne ekipe in pravočasno pripravilo še podzakonske akte.

Boris Blaič

Zakon o pooblaščenih arhitektih in inženirjih med drugim predvideva tudi strožje kriterije za opravljanje dejavnosti. Izsledki raziskave Zbornice za arhitekturo in prostor Slovenije namreč kažejo, da večina družb, ki se ukvarjajo z dejavnostjo, ki sodi v opis nalog pooblaščenih arhitektov in inženirjev, sploh nima zaposlenih z licenco za to in da na trgu vlada kaotično stanje, ki omogoča posojanje žigov in zlorabo licenc.